

Handreiking werkmethode kerkelijke bijdragen

Deze handreiking is ontstaan vanuit een landelijk onderzoek alsmede inventarisatie van leden op 3 regionale bijeenkomsten in 2010.

Inhoud

bijgewerkt: sept 2015

De inhoud bestaat uit 3 hoofddelen:

1. *Introductie en documentatie*
2. *Aanbevelingen en suggesties*
3. *Praktische en 'technische' methodes en instrumenten ten dienste van beheerscommissies en VVB-verantwoordelijken.*

1. Introductie en documentatie

In toenemende mate worden vragen gesteld over hulpmiddelen om de geldelijke inkomsten voor de kerk te verbeteren of te stabiliseren. Naast algemene veronderstelde oorzaken die ten grondslag liggen aan teruglopende inkomsten is de vraag ook wettig of we als kerk nog de juiste methoden en middelen gebruiken om op evenwichtige wijze kerkleden te bewegen keuzes te laten maken die voor de Heer en Zijn dienst verantwoord zijn.

De Richtlijn voor vaststelling VVB hoogte (2002) van het voormalig platform CvB legt een goede basis met uitgangspunten, adviezen en presentatie aanbevelingen. Daarnaast is in 2004 een notitie verschenen in 'OVERDRACHT' Platformuitgave juli 2004: Nadenken over geefcultuur. Deze uitgave, op het snijvlak van de geestelijke benadering en praktische uitwerking, blijkt na 6 jaar op grote delen niet aan actualiteit te hebben ingeboet.

Toch heeft het onderzoek geleerd dat in de loop der jaren op grote schaal afwijkingen zijn ontstaan in aanpak en hoogte van de richtlijnen. Iedere kerk heeft daarin zijn eigen verantwoordelijkheid genomen. De richtlijn uit 2002 geeft al een aantal variabelen aan, waarmee bij de vaststelling van de VVB hoogte ter plaatse rekening kan worden gehouden. Het onderzoek heeft echter aangetoond dat deze en andere variabelen veel onderscheid in tabellen heeft aangebracht. Zie bladzijde 2 uit Discussienota SKB voorjaar 2009 over VVB en geefgedrag.

Deze vaststelling brengt ons tot de conclusie dat kerken niet gediend zijn met een dichtgetimmerd dictaat. Uit deze handreiking zal blijken dat er een middenweg is te bewandelen. Daarbij is een poging gedaan de richtlijn een meer uniform karakter te geven inclusief de mogelijkheid lokale aspecten te verwerken. Eenvoud en transparantie is een voorwaarde voor effectief gebruik.

Met behulp van een drietal stellingen is samen met de kerken tijdens de 3 regiobijeenkomsten in het voorjaar van 2010 een beeld gevormd van diverse mogelijke oorzaken en tekortkomingen bij het geefgedrag. Belangrijk was de inbreng dat eerst en vooral een juiste gesteldheid van het hart en een goede voorlichting van belang zijn voor blijmoedig geven. Voor de details verwijzen we naar de samenvatting vanuit de leden: Samenvatting SKW ledeninbreng voorjaar 2010

De resultaten van het volledige onderzoek zijn vastgelegd in een samenvatting en een uitgebreid rapport.

In de volgende paragrafen worden op diverse terreinen aanbevelingen gedaan.

2. Aanbevelingen

Hieronder worden een aantal elementen genoemd waarmee in samenhang met andere maatregelen verbeterpunten kunnen worden uitgewerkt.

2.1. ... van geestelijke en pastorale aard

Voor en door kerkleden:

In communicatie met kerkleden (formulieren, herinneringen, publicaties in kerkblad e.d.) is het goed de boodschap Geestelijk te omkleden. "Eer de HEER met al je rijkdom, met het beste van de oogst" (Spreuken 3:9). In 2 Korintiërs 9 lezen we dat God ons overstelpt met al zijn gaven waardoor wij voldoende hebben om aan anderen bij te dragen. Een praktische vertaling;

- Ouders zullen concreet de boodschap voor instandhouding van de eredienst in brede zin doorgeven. Goed voorbeeldgedrag werkt positief. Doorbreek veronderstelde generatieverschillen in deze.
- Spreek er veelvuldig en positief over, zodat geven voor de kerk als 'vanzelfsprekend' wordt ervaren.
- Werk eraan de ik-gerichtheid te doorbreken, prioriteiten stellen in het uitgavenpatroon, waarbij de kerk niet als sluitstuk van de begroting wordt gezien.
- Naast een eerlijke toepassing van de inkomenstabel zullen vermogende kerkleden hun verantwoordelijkheid kennen voor een bijdrage naar draagkracht vanuit hun vermogen.

Voor kerkleiding:

- In pastorale context en in eredienst zal het geven voor de kerk met een verantwoorde regelmaat en een zekere 'vanzelfsprekendheid' onderwerp van gesprek zijn in ambtelijk werk en prediking. Doorbreek – indien aanwezig – het taboegevoel en gedrag bij ambtsdragers en commissies om over financiën te praten.
- Kerkenraad dient zich verantwoordelijk te voelen voor informatieoverdracht in heldere taal. Eenvoud, leesbaarheid en attractieve weergave zijn kernbegrippen voor de presentatie van kerkelijke cijfers. Kies er bijvoorbeeld voor om op gelegen momenten en met enige regelmaat hier een hoofdonderwerp van te maken.
- Werk planmatig aan het overbrengen van loyaliteit; breng laksheid (gedrag) onomwonden ter sprake; werk aan terugwinnen van vertrouwen en appelleer aan ieders verantwoordelijkheid.
- Wees alert op het juiste onderscheid en de afwegingen die gemaakt worden tussen kerkelijke verantwoordelijkheden en geven aan andere goede doelen.
- Onderken dat verschil in visie, verminderd gevoel van betrokkenheid, oneens zijn met kerkleiding of koers kan leiden tot negatief geefgedrag.
- Maatschappelijke ontwikkelingen, economische omstandigheden en werkelijke geldzorgen kunnen terecht en onterecht worden aangevoerd.
- Onderken de noodzaak kerkleden aan te spreken op een eerlijke toepassing van de tabel alsmede een evenwichtig beroep op de vermogensdraagkracht van vermogende kerkleden.

2.2. ...van materiële aard

Voor Financiële en beheerscommissies:

- Presenteer cijfers inzichtelijk, compact, in heldere taal en schematisch, niet alleen geschikt voor ingewijden, maar leesbaar voor jong en oud (Jip en Janneke taal). Breng informatie 'dichtbij', toegankelijk en concreet.
- Laat verwijten over gebrek aan informatie geen aanleiding tot verminderd geven zijn.
- Maak in samenhang duidelijk voor welke doelen gelden nodig zijn; maak werk van heldere en compacte informatieoverdracht, jaarlijks en door het jaar heen. (Quota,

zendingsverplichting, eredienst, zorg voor verre en nabije naasten etc.). Breng samenhang aan.

- Maak gebruik van moderne communicatiemiddelen. Mail, beamer, betaling per telefoon, reguliere automatische incasso, eenmalige machtigingen voor gerichte kerkelijke doelen tijdens collecten.
- Onderken de noodzaak kerkleden aan te spreken op een eerlijke toepassing van de tabel alsmede een evenwichtig beroep op bijdragen naar vermogens-draagkracht van vermogende kerkleden.

3. VVB modellen met keuze mogelijkheden

In bijlage 1 zijn op basis van onderzoek en inbreng van kerken VIER model-VVB tabellen opgenomen.

3.1. Uitgangspunten bij de tabellen

- Grondslag inkomenstabel: **Bruto** loonopgave, inclusief vakantiegeld en vaste eindejaarsuitkering
of
Grondslag inkomenstabel: **Netto** loonopgave, inclusief vakantiegeld en vaste eindejaarsuitkeringen
In beide gevallen worden niet de pensioen inhouding, reiskosten e.a. werkgebonden emolumenten meegenomen.
- Bij de vaststelling van de VVB kan een kinder aftrek worden toegepast (zie tabel)
- In geval van tweeverdieners of meerdere inkomens: bij elkaar tellen
- Globale benoeming van inkomensgroepen

3.2. Toelichting bij keuze en verwerking

Het tweede onderscheid bij de beide tabellen Bruto of Netto is gebaseerd op het gegeven of men naast de VVB en collecten nog een vaste bijdrage vraagt voor de grotere kerkelijke verplichtingen, zoals zending, eigen Evangelisatiedoelen, Driehoek/SGJ en TU (verder af te korten als ZEDT).

Ook zijn er gemeenten die één of twee onderdelen van ZEDT als vaste bijdrage vragen. In die gevallen kan dus volstaan worden met een lagere VVB bijdrage, zoals in het model is ingebracht.

Keuze 1: Model VVB tabel 1, **Bruto**, toepassen indien geen andere vaste bijdrage naast VVB en collecten van toepassing is.

Keuze 2: Model VVB tabel 2, **Netto**, toepassen indien geen andere vaste bijdrage naast VVB en collecten van toepassing is.

Keuze 3: Model VVB tabel 3, **Bruto**, als combinatietabel te gebruiken met **extra** aparte inzamelingen.

Keuze 4: Model VVB tabel 4, **Netto**, als combinatietabel te gebruiken met **extra** aparte inzamelingen.

Het kenmerkende bij keuze 3 en 4 is, dat ook de inzameling voor de kerkelijke doelen (ZEDT) ook naar draagkracht gegeven zal worden. (gezinnen met kinderen worden niet per ziel aangeslagen).

Voor zelfstandigen hebben wij een conceptversie beschikbaar. Op aanvraag zenden wij u die graag toe.

3.3. Flexibel toepassen van de tabel

Op <http://www.steunpuntkerkenwerk.nl/modellen-vvb/> treft u een calculatiemethode aan, waarbij u met het invoeren van één variabel getal (**Rode vak**) een eigen keuze kunt maken voor de hoogte van de bijdrage. De beide tabellen in deze handleiding zijn slechts bedoeld als model.

Elementen die bij uw keuze van belang zijn:

1. Vergelijking en eventuele afstemming met de huidige situatie
2. Aansluiting bij uitgavenpatroon van de kerk
3. Structurele verandering in gemeentegrootte of predikantsplaats(en).
4. Invloeden voor extra uitgaven buiten de eigen gemeente

3.4. Relatie met inkomsten en uitgaven

Met betrekking tot het 2e element is onder de calculatie tabel een verkorte opsomming gegeven van alle inkomsten en uitgaven binnen de kerk. Deze berekening is gekoppeld aan de door u toe te passen VARIABELE keuzemogelijkheid.

Daarbij is het noodzakelijk dat u actuele bijdrage per VVB adres inbrengt in de tabel. Daarnaast verschaft dit instrument de mogelijkheid een nieuwe inschatting te maken van **GEWENST** of **INGESCHATTE** bijdrage per VVB-adres. Ook hiervoor gebruikt u de rood gemarkeerde cellen. Hiermee kunt u nieuw beleid inzichtelijk maken indien u het traject van VVB verbetering inzet.

Instructie toepassing variabele VVB hoogte

Deze instructie en toelichting is van toepassing indien u vanaf de site van SKW het Excel-document Model met Variabelen SKW Richtlijnen VVB ZEDT download.

STAP 1

Keuze 1: VVB tabel toe te passen indien geen extra inzameling buiten de collecten om van toepassingen zijn.

Kies tabblad CALCULATIE BLAD VVB

of:

Keuze 2: VVB tabel in combinatie met extra maandelijkse inzameling voor kerkelijke doelen, Zending, Evangelisatie, Driehoek TU (ZEDT): Kies tabblad CALCULATIEBLAD VVB+ZEDT.

STAP 2

Keuze mogelijkheid om lokale invloeden en eigen beslissing in hoogte van de bijdrage door te voeren:

MUTEER (uitsluitend) **Rode Vak** in blad van uw keuze 1 of 2

Beoordeel na stap 2 of met de gemaakte keuze voldoende financieel evenwicht ontstaat tussen inkomsten en uitgaven.

STAP 3

Na aanpassing van het rode veld is het publicatie deel volledig aangepast op uw verwerkingspagina **en** op de naastliggende bladen voor publicatie. U dient dan de keuze te maken uit de tabel **BRUTO** of **NETTO** richtlijnen. Vanaf het publicatieblad kunt u kopiëren. U dient dan wel de functie "Plakken speciaal" en "Copieer Waarden" te gebruiken.

Toelichting bij berekening inkomsten en uitgaven.

Bij het beoordelen van uw keuze in stap 2 kunt u de onderlinge verhouding tussen inkomsten en uitgaven beoordelen.

In de tabel die u terugvindt onderaan hetzelfde blad waarin u uw keuze hebt gemaakt (CALCULATIEBLAD 1 OF 2) wordt alleen de VVB inkomsten en eventueel de ZEDT inkomsten uit de rekestabel overgenomen.

Alle andere variabelen van inkomsten en uitgaven dient u zelf in te brengen.

Stap 4:

- Vul uw huidige aantallen VVB-bijdragers in de bijbehorende inkomensgroepen in (rode kolom)
- Maak een inschatting van gewenste aantal VVB-bijdragers in de inkomensgroepen (rode kolom), (=verbeteringstraject).
- vul uw eigen inkomsten en uitgaven in behalve de VVB (en ZEDT) inkomsten.
- Vul het zielental in van het lopende jaar waarmee uw landelijke vaste kerkelijke verplichtingen worden berekend (F&B quota, VSE, Zending en Driehoek).

Bijlage 1 Model VVB Richtlijnentabel op Bruto inkomen (als voorbeeld)

Versie vanaf 2011					
Richtlijn VVB Gereformeerde kerk Vrijgemaakt				BRUTO	
te					
Nr.	Inkomensgroep	Bruto Inkomen per jaar tot	Bruto Inkomen per maand tot	% bij Bruto	VVB-bijdrage per maand
					VVB
1	Uitkeringsnivo	12.000	1.000	2,0%	20,00
		14.400	1.200	2,2%	26,50
2	Minimumnivo A	16.800	1.400	2,4%	33,50
		19.200	1.600	2,6%	41,50
3	Minimumnivo B,	21.600	1.800	2,9%	51,50
		24.000	2.000	3,1%	62,00
4	Onder modaal	26.400	2.200	3,4%	73,50
		28.800	2.400	3,6%	86,50
5	Modaal	32.400	2.700	3,9%	104,00
		36.000	3.000	4,1%	123,00
6	Modaal plus	39.600	3.300	4,4%	143,50
		43.200	3.600	4,6%	165,50
7	Midden/hoger kader	46.800	3.900	4,9%	191,00
		50.400	4.200	5,2%	218,50
8	Hogere functies	55.200	4.600	5,2%	239,00
		60.000	5.000	5,2%	260,00
9	Topfuncties	64.800	5.400	5,2%	281,00
10	Inkomens boven >	69.600	5.800	5,2%	301,50
		74.400	6.200	5,2%	322,50
		79.200	6.600	5,2%	343,00
Kinderaftrek per kind					VVB per maand
van 0 - 12 en Basisonderwijs					-3,00
van 13 - 18 Voortgezet onderwijs					-5,00
studerend kind 18+ Hoger onderwijs					-7,00
Chronische ziekte					in overleg
Voor tweeverdieners, dubbele of meerdere inkomens: bij elkaar tellen.					

Bijlage 2 Model VVB Richtlijnentabel op Netto inkomen (als voorbeeld)

		Versie vanaf 2011			
Richtlijn VVB Gereformeerde kerk Vrijgemaakt		te			
Nr.	Inkomensgroep	Netto inkomen per jaar tot	Netto Inkomen per maand tot	% bij Netto	VVB- bijdrage per maand
					0
1	Uitkeringsnivo	10.500	875	2,3%	20,00
		12.350	1.030	2,6%	26,50
2	Minimumnivo A	14.220	1.185	2,8%	33,50
		16.740	1.395	3,0%	41,50
3	Minimumnivo B,	17.040	1.420	3,6%	51,50
		18.420	1.535	4,0%	62,00
4	Onder modaal	19.680	1.640	4,5%	73,50
		21.060	1.755	4,9%	86,50
5	Modaal	22.980	1.915	5,4%	104,00
		25.020	2.085	5,9%	123,00
6	Modaal plus	27.120	2.260	6,3%	143,50
		29.160	2.430	6,8%	165,50
7	Midden/hoger kader	31.200	2.600	7,3%	191,00
		33.300	2.775	7,9%	218,50
8	Hogere functies	35.880	2.990	8,0%	239,00
		38.160	3.180	8,2%	260,00
9	Topfuncties	40.500	3.375	8,3%	281,00
10	Inkomens boven >	42.780	3.565	8,5%	301,50
		45.180	3.765	8,6%	322,50
		47.400	3.950	8,7%	343,00
					VVB per maand
	Kinderaftrek per kind	-			-3,00
	van 0 - 12 en Basisonderwijs	-			-5,00
	van 13 - 18 Voortgezet onderwijs	-			-7,00
	studerend kind 18+ Hoger onderwijs	-			-7,00
	Chronische ziekte	-			in overleg
	Voor tweeverdieners, dubbele of meerdere inkomens: bij elkaar tellen.				

Voor Model VVB Richtlijnentabel op Bruto inkomen VVB en ZEDT bruto of netto:
Zie excel calculatieblad.